

Technische toelichting

**Participatiebeleid voor het ruimtelijk
domein**

Arjen Besselink, Bertine Schouten, Bas Crebolder, Robert Tannemaat

7 september 2022

Raadszaal, stadhuis Nijmegen

Inhoud

- Korte inleiding Omgevingswet
- Ruimtelijke instrumenten
- Participatie in ruimtelijke projecten
- Vragen graag tussendoor

Inleiding & Aanleiding

- Opdracht tot opstellen participatiebeleid voor het ruimtelijk domein (invoering Omgevingswet)
- Signalen uit de stad
- Behoefte transparantie ruimtelijke producten (wie gaat stelt wat vast)

Algemeen Omgevingswet

Rijksoverheid.nl

- Ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen
- Meer samenhang, minder wetgeving
- Betere en snellere besluitvorming
- “Meer toezicht” [= Wkb, maar (!) kleinere rol overheid]

Dit betekent iets voor ons:

- Meer ruimte bieden aan initiatiefnemers
- Andere inrichting werkwijze overheid: sneller en meer ruimte bieden

Algemene gevolgen Omgevingswet

Participatiebeleid

- Transparant proces via mijnwijkplan.nijmegen.nl
- Duidelijke rol voor initiatiefnemer (of je nu gemeente bent of private partij)
- Zo vroeg mogelijk in gesprek (dan is er nog ruimte)
- “Een goede buur”

Instrumentarium vanuit Omgevingswet

- Kaderstellende, regelgevende en controlerende rol = raad
- Uitvoering = college
- (Uiteraard is er een groot aantal initiatiefnemers)
- Volgordelijkheid tussen kaders en uitvoering, ook in participatietraject

Plaatsing Participatiebeleid

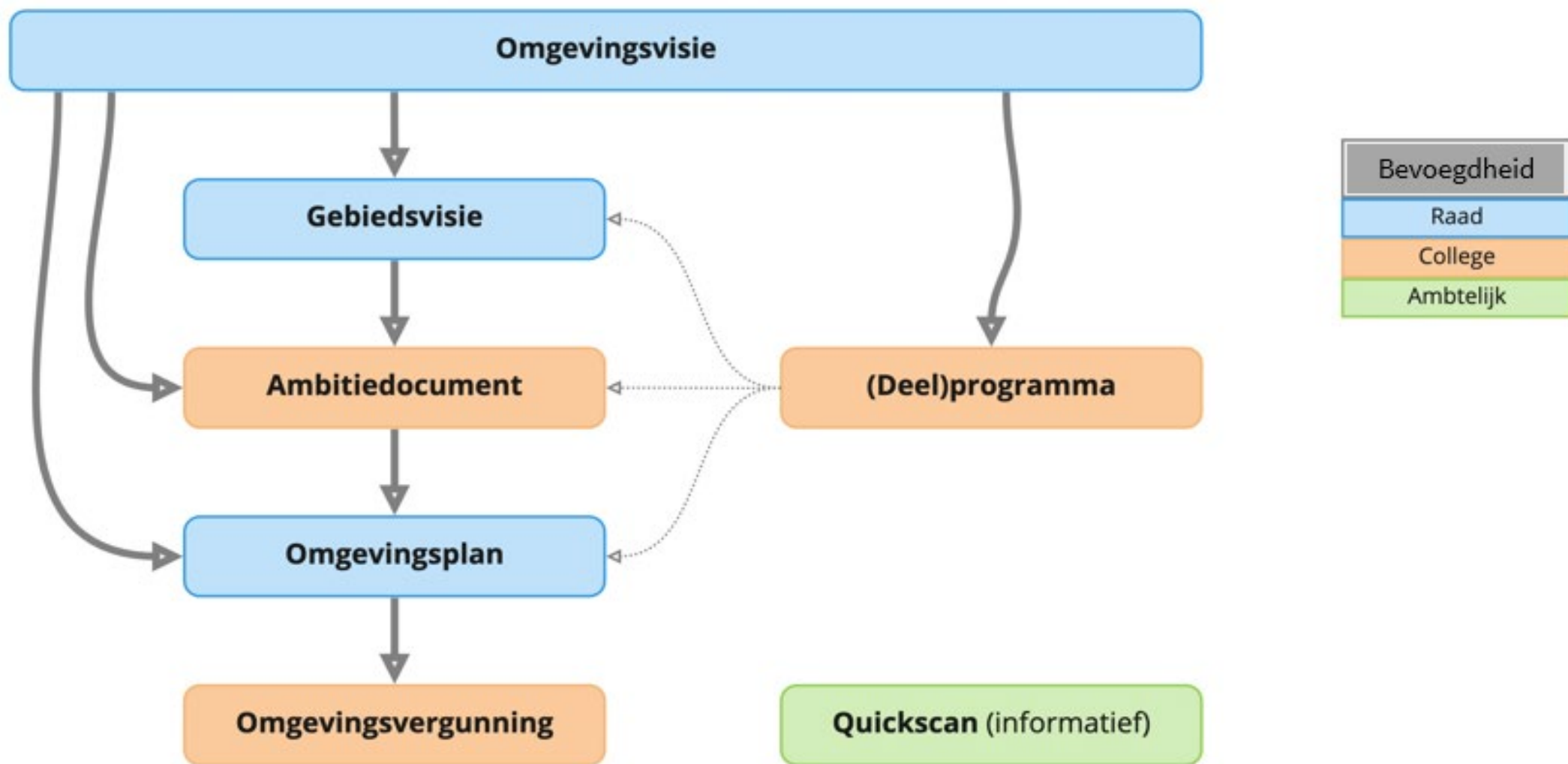
- Geldt voor (gebieds-)ontwikkelingen in het ruimtelijke domein
- Algemeen stuk vanuit gemeente volgt
- Ontstaan in overleg met de Gezamenlijke Werkgroep Burgerparticipatie Nijmegen
- ... is nog niet “af”
- (we moeten nog beginnen met implementatie)
- en is een forse verandering

	Tienpuntenplan uit initiatiefvoorstel raad voor inwonersparticipatie	Nov 2019
	Gewijzigde motie Nooren (Landelijk, PvdA) cs. over plicht opstellen participatiebeleid (bij invoering Omgevingswet) en dat laten vaststellen door gemeenteraad.	2020
	Motie ‘Kaders vragen om een raadsbesluit’ (mevr. Lauret, PvdD cs.)	Maart 2021
	Raadsinformatiebrief over voorstel uitwerking participatie en duidelijkheid in mandatering instrumenten.	Juli 2021
	Bespreking raadsinformatiebrief	Dec 2021
	Gesprekken met GWBN (Raad: november en december 2021. College / ambtelijk: va. oktober 2020 – nu). Eerste helft 2022 betrokken bij voorliggend voorstel.	2020-nu
	Participatiebeleid voorstel van College aan Raad	Juli 2022

Ruimtelijk Instrumentarium

Instrumentarium

Toelichting per instrument

Product	Toelichting	Participatie
Omgevingsvisie	<i>Kaderstellende</i> integrale langetermijnvisie over de noodzakelijke en de gewenste ontwikkelingen van de fysieke leefomgeving van Nijmegen	Gemeente
Gebiedsvisie	Optioneel <i>kaderstellend</i> document voor een wijk / deelgebied	Gemeente
Ambitiedocument	<i>Uitwerking</i> van Omgevingsvisie (en eventuele gebiedsvisies) naar integrale ontwikkelingen op specifiek perceel/percelen	Initiatiefnemer
Omgevingsplan	Juridisch vertaling van ruimtelijke ontwikkelmogelijkheden, passend binnen de kaders van omgevingsvisie	Gemeente
Omgevingsvergunning	Vergunning op basis van Omgevingsplan. Uitgevoerd door de ODRN	Initiatiefnemer
(Deel)programma	Thematische uitwerking van de Omgevingsvisie	Gemeente
Quickscan	Locatiegericht ambtelijke informatiedocument n.a.v. ontwikkelwens initiatiefnemer. Inclusief haalbaarheidstoets. Geen besluitvorming!	n.v.t.

Gebruik instrumentarium - voorbeeld 1 “Winkelsteeg”

Toekomst:

- Omgevingsvisie: kaders op stedelijk niveau: “Winkelsteeg wordt ontwikkeld”
- Gebiedsvisie Winkelsteeg: kaders op gebiedsniveau: “x woningen, y hoog, z bedrijven, etc.”
- Ambitiedocument deel Winkelsteeg: “hoe concreet uitvoering geven aan kaders.”

Nu:

- Omgevingsvisie: kaders
- Ontwikkelvisie Winkelsteeg (raad)
- Ambitiedocument Kanaalzone-Zuid (raad)

Gebruik instrumentarium - voorbeeld 2 “laadinfra”

Laadinfra: we werken al zo

- Omgevingsvisie: kaders op stedelijk niveau: teksten over duurzame mobiliteit en toegankelijkheid
- Deelprogramma ‘laadinfra’ (programma, vertaalslag naar uitvoering): concrete criteria voor het plaatsen van laadpalen (niet op de plek waar gehandicapten parkeren, dat we dat gaan vertalen in plaatsingsbeleid)

Maar vroeger:

- Separate visie op mobiliteit
- Daar weer verschillende beleidsnota’s onder (soms vastgesteld door de raad, soms door het college)

Anterieure overeenkomst

- Anterieure overeenkomst (afspraken met private partij over grondexploitatie)
- Overeenkomst heeft plek in proces (van Omgevingsvisie naar Omgevingsvergunning)
- Nieuwe kaders door (uitwerking van) overeenkomst = participatie
- Procesafspraken in overeenkomst

Update Omgevingsvisie en ruimtelijke agenda

Omgevingsvisie-uitdagingen:

- Kiezen en prioriteren
 - Hoe gaan we exact werken met programma's*
 - Digitale publicatie
-
- Uitgangspunt: de omgevingsvisie is het kaderstellende document voor de fysieke leefomgeving. Beleidsplannen die aanvullende kaders stellen kunnen niet vastgesteld worden zonder besluitvorming in de raad.

Implementeren ruimtelijk agenda (brief aan raad met informatie over werk)

**Een programma volgens de Omgevingswet is iets anders dan een programma in de stadsrekening.*

Participatiebeleid voor het ruimtelijke domein

Tienpuntenplan (elementen)

Tienpuntenplan
1. Ruimhartig, goed communiceren
2. Alle vlakken, en niet meer maar beter
3. Stappenplan en afwegingskader
4. Fases duidelijk benoemen en invloed inwoners
5. Stakeholders en tool
6. Van tevoren kaders en “raad kan aan de rem”
7. Ook bij uitbesteding en externen
8. Monitoring en evaluatie
9. 7 vragen (proces, vorm van, kader, wie te betrekken)
10. Raad kijkt 2x per jaar mee

Hoe kijken we aan tegen participatie?

- Initiatiefnemer is verantwoordelijk
- Belangen inwoners kunnen op juiste moment in gebracht worden
- Starten voordat kaders worden vastgesteld
- Aan het begin procesduidelijkheid
- Vormvrij
- Gemeente inspireert, ondersteunt en geeft handvatten

Belangrijk:

- Het over alles eens zijn is niet het doel
- Volgordelijkheid in ruimtelijk instrumentarium

1. Verkennen

- Dialoog met omgeving
- Vóór vaststellen kaders
- Initiatief toelichten: impact, alternatieven, voor en nadelen, relatie omg.visie / omg.plan, vervolgproces
- Ophalen zorg en verrijking
- Toetsen vervolgproces

verslag

2. Participatieplan

- Duidelijkheid over het participatieproces.
- Wie gaat wanneer waar over?
- Doel, doelstellingen, kaders, belanghebbenden, impact, organisatie van belanghebbenden, participatieproces, evaluatie en communicatie

3. Plan vaststellen

- Voor Omgeving- en Gebiedsvisies door College (Raad wordt geïnformeerd).
- Voor andere instrumenten door initiatiefnemer.
- Ambtelijke beoordeling bij plannen door private partij.

4. Plan publiceren

- Vind- en leesbaar voor alle inwoners.
- MijnWijkplan.Nijmegen.nl

5. Plan uitvoeren

- Bijstelling bij noodzaak.
- Bij Omgeving- en Gebiedsvisies Raad en College informeren over afwijkingen.
- Participanten informeren over afwijkingen.

6. Participatieverslag

- Inbreng deelnemers en wat er mee is gedaan.
- Participanten informeren.
- Verslag is voorwaarde voor voorleggen besluit aan Raad of College.

7. Besluitvorming

- Participatieverslag is bijlage bij besluitvorming.

Initiatiefnemer Maatwerk

Aanvullende afspraken

<i>Omgevingsvisie</i>	Zie Omgevingsvisie zelf: ook vaststelling concept Omgevingsvisie
<i>Omgevingsplan</i>	Er vindt participatie plaats om te komen tot het ontwerp-omgevingsplan. Dan formeel proces.
<i>Omgevingsvergunning</i>	Participatie is een aanvraagvereiste. Invulling is vormvrij. We verwachten wel dat aanvrager “een goede buur” is.
<i>Buitenplanse OmgevingsPlanActiviteit (BOPA)</i>	Participatie is verplicht bij gevallen waarbij Raad heeft aangegeven voor vaststelling (door College) advies te willen geven. Algemeen stappenplan wordt gevolgd.

Wanneer is participatie goed?

- Minimaal en maximaal? Voorbeelden (parkeernota, erfgoedstrategie, omgevingsvisie, stationsgebied)
- Met GWBN over “participatie-index gesproken” en om redenen geschrapt

Keuzes in dit beleid:

- Uniform en transparant proces
- Geen besluitvorming zonder participatie
- Ondersteunende instrumenten (publieksversie, inspiratiegids)
- Maar geen “goed” of “niet goed” op voorhand

Tienpuntenplan (elementen)

[illegible]

Tienpuntenplan (elementen)

[illegible]

Tienpuntenplan (elementen)

[illegible]

Tienpuntenplan (elementen)

[illegible]

Tienpuntenplan (elementen)

Tienpuntenplan	Participatiebeleid ruimtelijke domein
	- Stakeholders in participatieplan
	- Tools moeten we nog gaan ontwikkelen en implementeren
5. Stakeholders en tool	

Tienpuntenplan (elementen)

Tienpuntenplan	Participatiebeleid ruimtelijke domein
	- Logische volgorde (van Omgevingsvisie tot Omgevingsvergunning) - Kaders in participatieplan - Raad krijgt “ruimtelijke agenda” en kan daarmee ook sturen
6. Van tevoren kaders en “raad kan aan de rem”	

Tienpuntenplan (elementen)

Tienpuntenplan	Participatiebeleid ruimtelijke domein
	- Geldt ook voor externe initiatiefnemers - Geldt ook voor bijv. adviesbureaus die voor Nijmegen een programma schrijven.
7. Ook bij uitbesteding en externen	

Tienpuntenplan (elementen)

Tienpuntenplan	Participatiebeleid ruimtelijke domein
	Zie het laatste hoofdstuk van de nota. - Overleg met hoofdrolspelers - 2024 evaluatie
8. Monitoring en evaluatie	

Tienpuntenplan (elementen)

Tienpuntenplan	Participatiebeleid ruimtelijke domein
	- De 7 vragen zijn onderdeel van dat wat in een participatieplan moet. - Het beleid wordt in 2024 geëvalueerd.
9. 7 vragen (proces, vorm van, kader, wie te betrekken)	

Tienpuntenplan (elementen)

Tienpuntenplan	Participatiebeleid ruimtelijke domein
	Dit kan de raad zelf bepalen aan de hand van de ruimtelijke agenda.
10. Raad kijkt 2x per jaar mee	

Vervolg

Ontwikkelagenda

- Ontwikkelagenda in plan, met o.a.:
- Plan maken voor implementatie
- Vanaf 1/1/2023
- In overleg met 5 hoofdrolspelers (onderdeel van implementatieplan)
- Publieksversie
- mijnwijkplan.nijmegen.nl

Vragen?